

دستاوردهای دیپلماتیک هوشمندانه بیشتر از جنگ است

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار وزیر امور خارجه، سفیران و مسئولان نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور، دستگاه دیپلماتیک کشور را مدافعان خط مقدم دفاع از اهداف، منافع ملی و سرمایه ملی ایرانیان خواندند و ضمن تبیین ویژگی‌های دیپلماتیک ایرانی و ضرورت دیپلماتیک فعال و هوشمند در دوران بسیار مهم گذر به نظم جدید جهانی، سخنان مهمی را در بی‌فایده بودن تعامل با آمریکا بیان کردند.

رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان وزارت خارجه و سفرای ایران در خارج: دستاوردهای دیپلماتیک هوشمندانه بیشتر از جنگ است

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار وزیر امور خارجه، سفیران و مسئولان نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور، دستگاه دیپلماتیک کشور را مدافعان خط مقدم دفاع از اهداف، منافع ملی و سرمایه ملی ایرانیان خواندند و ضمن تبیین ویژگی‌های دیپلماتیک ایرانی و ضرورت دیپلماتیک فعال و هوشمند در دوران بسیار مهم گذر به نظم جدید جهانی، سخنان مهمی را در بی‌فایده بودن تعامل با آمریکا بیان کردند.

ایشان در تبیین اهمیت کار دیپلماتیک افزودند: یک دیپلماتیک هوشمندانه و فعال می‌تواند دستاوردهای بسیار مهم سیاسی، اقتصادی، انسانی و اجتماعی به همراه بیاورد که با هیچ حرکتی از جمله جنگ‌های پرهزینه و پرخطر نیز حاصل نمی‌شود و این واقعیت نشان‌دهنده وزن و جایگاه دستگاه دیپلماتیک در مجموعه مدیریت یک کشور است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رویدادهای چندین سال اخیر در منطقه را نشان‌دهنده واقعیت یاد شده خواندند و خاطرنشان کردند: قدرت‌هایی تلاش کردند با زور و اسلحه منافع خود را تأمین کنند که ناکام ماندند، اما کسانی با ظرافت، هوشمندی و تحرک، توانستند منافع خود را به‌خوبی تأمین کنند. رهبرانقلاب، وزارت خارجه را ارتش منظم دیپلماتیک کشور خواندند و افزودند: در مساله سیاست خارجی، دستگاه‌های دیگری هم مؤثرند، اما وزارت خارجه به عنوان یک سازمان موظف و ارتش منظم، مسئولیت اصلی را بر عهده دارد.

ایشان در تشریح شروط و لوازم یک دیپلماتیک موفق، بر ضرورت تعیین دقیق و صریح هدف‌ها تأکید کردند و افزودند: برخی اهداف آرمان‌های بزرگ و ملی هستند، برخی راهبردی و منطقه‌ای به شمار می‌روند و بعضی دیگر مقطعی و موضعی هستند که این اهداف در همه سطوح باید دقیقاً مشخص باشد تا همه عناصر فعال در دیپلماتیک در ستاد و صف، وظایف خود را به‌خوبی بدانند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «سازماندهی مناسب» را شرط دوم دیپلماتیک موفق برشمردند و افزودند: این سازماندهی باید با نگاه به اهداف و با توجه به قابلیت‌ها انجام شود.

رهبرانقلاب بر خوردهای از عناصر با صلاحیت را شرط دیگر یک دیپلماتیک موفق دانستند و در تبیین مفهوم «صلاحیت‌های دیپلماتیک»، عناصری چون «هوش و مهارت دیپلماتیک»، «انعطاف در جای لازم»، «نفوذ ناپذیری در مواقع ضروری» و «پایبندی صادقانه و عمیق به اهداف» را مورد اشاره قرار دادند.

رهبرانقلاب در تبیین هوش دیپلماتیک افزودند: این ویژگی انسان را قادر می‌سازد اهداف و حرکات طرف‌های مقابل را در مذاکرات و تعاملات پیش بینی کند و حرکات خود را با توجه به آن‌ها، برنامه‌ریزی و عملیاتی سازد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مهارت دیپلماتیک» را استفاده بموقع و بجا از انعطاف و اقتدار معنا کردند و افزودند: معنای دیگر این ویژگی نرمش قهرمانانه است که صلح امام حسن مجتبی علیه‌السلام پرشکوهرترین نمونه تاریخی آن به شمار می‌رود.

ایشان افزودند: نرمش قهرمانانه برخلاف برخی تفاسیر، معنای واضحی دارد که نمونه آن در مسابقه کشتی نمایان است. در این مسابقه که هدف آن شکست دادن حریف است اگر کسی قدرت داشته باشد اما انعطاف لازم را در جای خود به کار نگیرد، قطعاً شکست می‌خورد، اما اگر انعطاف و قدرت را بموقع مورد استفاده قرار دهد، پشت حریف را به خاک می‌نشاند.

رهبرانقلاب همچنین در بیان «پایبندی عمیق و صادقانه به آرمان‌ها و اهداف» خاطرنشان کردند: اگر کسی بدون ایمان و

باور عمیق به اهداف، در عرصه دیپلماسی فعال باشد، قطعاً نمی‌تواند موفق شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تشبیه عرصه دیپلماسی به میدان جنگ افزودند: واقعیت این است که میدان دیپلماسی عرصه پنجه انداختن است و اگر کسی بدون اعتقاد راسخ به هدف، به این کار اقدام کند یا در همان موقعیت و یا در نهایت شکست خواهد خورد.

تحرك فراوان و بی‌وقفه شرط دیگری بود که رهبرانقلاب در تشریح لوازم دیپلماسی موفق به آن پرداختند و افزودند: تحرك بالا لازمه لاینفک دیپلماسی است و باید مورد توجه جدی قرار داشته باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه سخنانشان، دوران فعلی را دوران گذر به یک نظم جدید جهانی ارزیابی و خاطرنشان کردند: در کنار بازیگران سنتی، بازیگران جدیدی در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین وارد عرصه شده‌اند و در تلاشند جایگاه خود را در نظم جدید پیش رو، تثبیت کنند.

رهبرانقلاب تأکید کردند: در این دوران، دیپلماسی قوی و کارآمد اهمیت مضاعفی می‌یابد و به همین علت، امروز کار وزارت خارجه از گذشته حساس‌تر است.

ایشان افزودند: اگر در مقطع فعلی دستگاه دیپلماسی بتواند حضور فعال، هوشمندانه و مقتدرانه داشته باشد، جایگاه و استحکام جمهوری اسلامی در چندین ده سال آینده و در نظم جدید جهانی به عنوان جایگاهی برجسته تثبیت می‌شود و گرنه، در جهان پیش رو، از موقعیت لازم برخوردار نخواهیم بود.

«شکار فرصت‌ها و استفاده صحیح از آن‌ها»، نکته دیگری بود که رهبر انقلاب به مسئولان دیپلماسی کشور خاطرنشان کردند.

ایشان افزودند: تحولات منطقه‌ای و جهانی، بسیار سریع است و باید به طور آنی، آن‌ها را رصد کرد و با تحرك بالا، هر حادثه و رویدادی را بلافاصله تحلیل کرد و با درک نسبت آن با اهداف و آرمان‌ها، موضع خود را در قبال آن مشخص نمود.

سخنان رهبر انقلاب در جمع مسئولان دستگاه دیپلماسی با تمرکز بر اهداف و سیاست‌های کلان ادامه یافت که باید به طور دائم مد نظر مسئولان سیاست خارجی باشد.

ایشان در همین زمینه، «به کرسی نشاندن منطق جمهوری اسلامی» یعنی مردم‌سالاری دینی را هدفی بزرگ برشمردند و تأکید کردند: در این مساله بدون انفعال وارد شوید چرا که این هدف به‌خصوص در منطقه اسلامی، کاملاً قابل تحقق است.

رهبرانقلاب برجسته کردن ویژگی‌ها و ممیزات دیپلماسی ایرانی در جهان را از دیگر اهداف مهم دست‌اندرکاران سیاست خارجی برشمردند و افزودند: پایبندی به موازین شرع در رفتارهای فردی و اجتماعی و در محافل دیپلماتیک و نترسیدن از هیبت و تشر قدرت‌های بزرگ از جمله آمریکا، ویژگی خاص دیپلماسی ایرانی است و باید مورد توجه جدی باشد.

رهبرانقلاب خاطرنشان کردند: نهراسیدن از قدرت‌های سلطه‌گر، بعد از انقلاب، به خصوصیت بارز سیاست خارجی جمهوری اسلامی تبدیل شده که این ویژگی هم در دل ملت‌ها جاذبه ایجاد کرده و هم سیاستمداران دنیا را چه بگویند و چه پنهان کنند، به تعظیم و تجلیل وا داشته است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، «دفاع صریح، قاطع و واقعی از مظلوم» را از دیگر ویژگی‌های دیپلماسی ایرانی معرفی کردند و افزودند: این خصوصیت در تمام سال‌های بعد از انقلاب، در دفاع از ملت و مبارزین فلسطینی و لبنانی و موارد مشابه دیگر، جلوه داشته است.

رهبرانقلاب، «مخالفت جدی با نظام سلطه» را از خصوصیات آشکار سیاست خارجی جمهوری اسلامی برشمردند و افزودند: مسئولان ما با شهامت و بدون رودربایستی با حضور سلطه‌گران و به‌ویژه آمریکا در هر جای جهان، مقتدرانه مخالفت کرده و می‌کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «تأمین منافع ملی» را از اهداف مشترک همه دستگاه‌های دیپلماسی جهان خواندند و افزودند:

دردیپلماسی ایرانی، علاوه بر تلاش برای تأمین منافع ملی، «حفظ سرمایه ملی»، بسیار مهم است، چرا که اگر سرمایه ملی از دست برود، دستگاه دیپلماسی بدون پشتوانه می‌شود و منافع ملی نیز قابل تأمین نخواهد بود.

رهبرانقلاب «هویت ملی، اسلامی، انقلابی و تاریخی» را سرمایه ملی ایرانیان خواندند و خاطرنشان کردند: استقلال برآمده از انقلاب اسلامی، دین، ملت مؤمن، جوانان انقلابی، سخن قاطع در مقابل زیاده‌خواهان، دانشمندان، نخبگان و فعالیت‌های علمی از جمله عناصر سرمایه ملی هستند که باید در عرصه دیپلماسی حفظ شوند تا منافع ملی هم تأمین شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بخش پایانی سخنانشان را در این دیدار به موضوع تعامل با جهان اختصاص دادند.

ایشان با تأیید سخنان دو روز قبل رئیس‌جمهور در جمع سفیران و کارداران درباره تعامل با همه دنیا افزودند: در این میان دو استثنا وجود دارد؛ رژیم صهیونیستی و آمریکا.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با بیان چند دلیل و استدلال درباره نفی تعامل با آمریکا تأکید کردند: رابطه با آمریکا و مذاکره با این کشور به جز در موارد خاصی برای جمهوری اسلامی نه تنها هیچ نفعی ندارد بلکه ضرر هم دارد و کدام عاقلی است که دنبال کار بی‌منفعت برود؟

ایشان افزودند: عده‌ای اینجور وانمود می‌کردند که اگر با آمریکایی‌ها دور میز مذاکره بنشینیم بسیاری از مشکلات حل می‌شود، البته ما می‌دانستیم اینجور نیست، اما قضایای یک سال اخیر برای چندمین بار این واقعیت را اثبات کرد.

رهبرانقلاب خاطرنشان کردند: در گذشته میان مسئولان ما و مسئولان آمریکا هیچ ارتباطی نبود، اما در یک سال اخیر به خاطر مسائل حساس هسته‌ای و تجربه‌ای که مطرح شد انجام بشود، بنا شد مسئولان تا سطح وزارت خارجه تماس‌ها، نشست‌ها و مذاکراتی داشته باشند اما از این ارتباطات نه تنها فایده‌ای عاید نشد، بلکه لحن آمریکایی‌ها تندتر و اهانت‌آمیزتر شد و توقعات طلبکارانه بیشتری را در جلسات مذاکرات و در تریبون‌های عمومی بیان کردند.

رهبرانقلاب افزودند: البته مسئولان ما در نشست‌ها در جواب طلبکاری آن‌ها، جواب‌های قوی‌تر و گاهی گزنده‌تر دادند، اما در مجموع معلوم شد مذاکره برخلاف تصورات برخی‌ها، به هیچ چیز کمک نمی‌کند.

رهبرانقلاب در همین زمینه، افزایش تحریم‌ها را مورد اشاره قرار دادند و گفتند: آمریکایی‌ها نه تنها دشمنی‌ها را کم نکردند بلکه تحریم‌ها را هم افزایش دادند. البته می‌گویند این تحریم‌ها، جدید نیست، اما در واقع جدید است و مذاکره در زمینه تحریم هم، فایده‌ای نداشته است.

ایشان افزودند: البته در زمینه ادامه مذاکرات هسته‌ای، منع نمی‌کنیم و کاری که دکتر ظریف و دوستانشان شروع کردند و تا امروز هم خوب پیش رفتند، دنبال می‌شود، اما این، یک تجربه ذیقیمت دیگر برای همه بود که متوجه شویم نشست و برخاست و حرف زدن با آمریکایی‌ها، مطلقاً تأثیری در کم کردن دشمنی آن‌ها ندارد و بدون فایده است.

رهبرانقلاب در تبیین ضررهای ناشی از مذاکره با آمریکایی‌ها افزودند: این کار ما را در افکار عمومی ملت‌ها و دولت‌ها به تذبذب متهم می‌کند و غربی‌ها با تبلیغات عظیم خودشان، جمهوری اسلامی را دچار انفعال و دوگانگی جلوه می‌دهند.

ایشان همچنین ضرر دیگر نشست و برخاست با آمریکا را ایجاد زمینه برای طرح توقعات جدید از سوی آن‌ها دانستند.

رهبرانقلاب در جمع‌بندی این بخش از سخنانشان، تعامل با رژیم صهیونیستی را موضوعاً منتفی خواندند و درباره آمریکایی‌ها هم گفتند: تا وقتی وضع کنونی یعنی دشمنی آمریکا و اظهارات خصمانه دولت و کنگره آمریکا درباره ایران ادامه دارد، تعامل با آن‌ها نیز هیچ وجهی ندارد.

رهبرانقلاب به افزایش نفرت ملت‌ها از آمریکا به خاطر همدستی با جنایات صهیونیست‌ها در غزه اشاره کردند و افزودند: هیچ کس در دنیا نیست که آمریکایی‌ها را از مشارکت با جنایات و نسل‌کشی رژیم «غاصب، گرگ صفت، قاتل، کافر و ظالم صهیونیست» در غزه مبرا بداند، بنابراین آمریکایی‌ها اکنون در موضع ضعف بیشتری قرار دارند.

رهبرانقلاب در اشاره به اوضاع این روزهای مردم مظلوم غزه تأکید کردند: منطق فلسطینی‌ها در قضیه آتش‌بس درست است.

آن ها می گویند قبول آتش بس به معنای این است که رژیم خونخوار و درنده صهیونیست هر فاجعه ای خواست بیافریند و بعد بدون هیچ توانی، اوضاع به روز قبل از حمله یعنی محاصره شدید و ادامه فشارها برگردد.

حضرت آیت الله خامنه ای افزودند: همان گونه که فلسطینی ها می گویند، برای این همه جنایت، باید توانی وجود داشته باشد که پایان محاصره غزه است و هیچ انسان منصفی نمی تواند این خواسته بر حق را نفی کند.

حضرت آیت الله خامنه ای در پایان سخنانشان درباره اوضاع عراق هم گفتند: انشاء الله با تعیین نخست وزیر جدید عراق، گره کارها باز و دولت تشکیل می شود تا بتواند کار کند و به کسانی که قصد فتنه در عراق داشته و دارند درس خوبی بدهد.

ایشان همچنین با آرزوی توفیق برای مسئولان و فعالان دستگاه دیپلماسی افزودند: به طور دائم از خداوند متعال برای وزیر خارجه عزیز و همکارانشان طلب توفیق می کنم.

پیش از سخنان رهبر انقلاب، دکتر محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه با بیان گزارشی از همایش سفرا و رؤسای نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، هدف از برگزاری این همایش را تبادل نظر و همفکری، تنظیم سیاست خارجی بر اساس اسناد بالادستی و بهره جویی از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اعلام کرد.

وی با قدردانی از حمایت های رهبر معظم انقلاب اسلامی، مقطع کنونی را پیچ و ویژه تاریخی خواند و گفت: سیال بودن صحنه بین الملل، متکثر شدن منابع قدرت و امکان تاثیرگذاری بازیگران جدید از جمله ویژگی های کنونی جهان و منطقه است. ظریف، وظیفه دستگاه سیاست خارجی را استفاده از فرصت های استثنایی پیش آمده در داخل و خارج توصیف و تأکید کرد: قدرت معنایی جمهوری اسلامی بر اساس گفتمان امام و رهبری، مردم سالاری دینی و آرمانگرایی واقع بینانه، ایران را به ثبات داخلی رسانده و با تبدیل جمهوری اسلامی به قدرت منطقه ای، از سرمایه ی مقاومت و گسترش اسلام خواهی در منطقه بهره مند کرده است. وی با اشاره به وظیفه وزارت امور خارجه به عنوان دیده بان نظام، خاطرنشان کرد: ما مصمم هستیم سیاست خارجی طراحی شده از سوی رهبر معظم انقلاب را به بهترین وجه اجرا کنیم و در اجرای آن، به قدرت لایزال و برترالهی اعتماد داریم و هیچ قدرتی را ابر قدرت نمی دانیم.

آقای ظریف همچنین گفت: به قدرت ملی و توان کارشناسی خود باور داریم و بر اساس این باور در مقابل قدرت های ظاهری مغلوب نخواهیم شد.